

Ninka Reittu

Riddu  
ja Saana  
Meahcis



Vänddardan etikeahhta-  
mäidnasat

Birasministeriija lea oassálastán girjji ruhtadeapmái.

Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiö lea miedihán girjji čállimii ja govuheapmái bargostipeandda.

Teaksta ja govat: Ninka Reittu  
Máhccun: Petteri Mäntysaari / KMG Turku  
Sámegillii jorgalan: Pentti Pieski  
Pohjoissaameksi kääntänyt: Pentti Pieski  
Prentehus: Printworks, Turku

Meahciráđđehus, Vantaa, 2023.

ISBN 978-952-377-086-7 (deaddiluvvon)  
ISBN 978-952-377-084-3 (pdf)



# Vánddardan- etikeahtta- máidnasat

Beana Beahcevári

šaddanbeaivi .....	4
Idja meahcis .....	10
Gudnejahte luonddu .....	16
Ruskastálut.....	24
Merkejuvvon máđidja lea dorvvoleamos .....	32







# Beana Beahcevári šaddanbeaivi



Dás leat Riđđu, Saana ja Onni-áddjá ja Beana beahcevári. Sii leat dán máidnasa váldopersovnnat. Mitalan dál didjiide Beana Beahcevári šaddanbeaivvis, man mearridedje ordnet luonddu askkis dahje vuovdis. Feastabáikin válljedje lagaš álbmotmeahci, gos lei hui fiinna dolastallansadji, áibbas dego plánejuvvon feastaid várás.

Dasgo Beana Beahcevári lei rivttes idjastálar, feastat ordnejuvojedje go veiggodišgođii. Lei álgogeassi ja ijjaid áigge lei vel moadde diimmu hearvás alit veaigi. Buohkat ožžo oaivásis fiinna gállolámpáid. Beana Beahcevári oačui čeabeha birra maidái čuovgačeabetbátti, mii šeałgui čábbát dego juovlačuovggat, ja báddái gidjedje ođđa speadjalasti lávžži. Rehpuid páhkkejedje dievva nisttiiguin, mat ledje dán háve eanaš šaddanbeaiherskkot.

Onni-áddjá lei movtta álbmotmeahcis. Sus lei mielde skuvlaáiggiin dahkkojuvvon šaddočkakkáldat, mii lei hui boaris. Dieđusge dat lei boaris, dasgo Onni-áddjáge lei measta juo čuođijahkásaš. Muhto ahki ii ádjá olu deaddán, son jodii bálgáid mielde dego uhca gánda. Šaddočkakkáldaga son gurppui antihkalaš oalgelávkkas, masa dat justa ja justa čágai.



Mátkki álggii eahkes ovcci sulaid. Miessemánus meahcci lei dán áigge čáppa alit ja dievva eahketlottiid vizardeami.

Bálggis lei divvojuvnon dakkárin, ahte das čáhká bures johtit, vaikko bálddalagaid. Muhto báikkuid ledje rovvenmuorat, ja dain fas fertii johtit ráiddus. Riđđu váccii ovddabealde ja láidii Beana Beahcevári, geas lei njunni olles áiggi biekká guvlui haksimin meahci ealliid lihadeami. Oi mo son návddašii dievas váimmuinis dán fearánis idjameahcis. Riđđu maŋis bođii Saana ja Saana maŋis Onni-áddjá, guhte guosadii, dasgo dutkkai váccedettiin kártta.

Dasgo vázzin ja kártta lohkan seammá áigge lei váttis, Onni-áddjá bisánii. Ja dalle son fuomášii meahcis juoidá miellagiddevačča. Dat lei rássi, dárkileappot nieiddagáma. Muhto Onni-áddjá oinnii oalle funet guhkás ja jurddašii danin, ahte maninbat son ii mohkkas bálgás ja finašii geahččamin duon fiinna rási.

-Maninbat ii, Onni jurddašii iehčanassii ja lei justa lávkemin stevvelinnis bálgás suinniid sisa, go giinu dohppii su jáhka healmmis. Saana das čuoččui ja geahčai ádjá dárkilit.

-Áddjá, bálgás ii oaččo álbmotmeahcis spiehkcasit, Saana dajai.

-Ojá, muhto gal mii uhca gándan viegaimet birra mehciid eatge johtán bálgáid mielde.

-Na miige dahkat ruovttumeahcis, muhto dáppe álbmotmeahcis dat ii leat buorre jurdda. Ja dán sajis dat lea iešalddes ollásit gildojuvnon, go leat álbmotmeahci ráddjehusoasis, Saana didii mitalit.

-Atte go čájehan manin, son jotkkii.





Maiddá Riđđu ja Beana Beahcevárri leaigga searvan sudnuin. Buohkat njeallje čužžo bálgá alde, ja dasto Saana álggii stellet gállolámpás. Vuos son čájehii čuovgga duon ovtta smávva nieiddagápmaga guvlui. Muhto dalle stellii čuovgga stuorábun nu, ahte dat čuvгии olles bálgá guora.

Ja dalle sii oidne maid veaigemeahcci čiegai askásis.

Olles bálgá guorra lei dievva duoid hárvenaš uhca rásiid, mat seve meahcis dego násttit.



-Vuoi issoras, jus livččen vázzán duohko geahččat duon rási, livččen duolbman ainjuo beali dáin čáppa rásiin, hirpmástuvvan Onni-áddjá bosádii.

-Na muhto lihkus nu ii geavvan! Saana háikkihii ja goaivvui rehpostis kámara. Sii njealjis ovddošedje geasseijas liedđu nieiddagápmagiid, ja Saana válddii dain muitun mánggaid čáppa govaid.

Dasto sii jotke mátkki gohttenbáikki guvlui. Jávrráža gáttis rahpasii duođaid čáppa eanadat. Mierká loktanii jávrráža alde ja dat oaččui visot čájehit diidalágážin. Sii lebbejedje nisttiid dolastallansaji beaŋkkaide, ja áddjá cahkkehii dola.



Beana Beahcevárri lei hui ilolaš, dat oaččui skeaŋkan márffi ja buohkat salastedje su mánggii. Áddjá ja mánát lávlo lávлага mas Beahcevárri liiko eanemusat, man namma lei "Oarri lávlla".



Go nohkkanáigi lahkoni joavku páhkkii visot nisttiid, dáviriid ja ruskaid mat sis ledje mielde ja jáddadedje dola. Oanehis bottu sii guldaledje áibbas jaska geasseija jienaid. Loahppamátkki sii johte lámppáid čuovgga haga, dasgo iddesroađdi oidnui juo almmis.

Ruovttus Beana Beahceváris ledje olu ságat ránnjá Čáhppii, geasa sii dolvo márffi loahpaid.

Ja Onni-áddjá oaččui maŋjeleappos Saanas skeaŋkan govaid nieiddagápmagiin, maid sii ledje govven reaissus. Áddjá liibmii govaid ođđa berbmii, mas logai "Onni-áddjá ođđa šaddočoakkáldat".



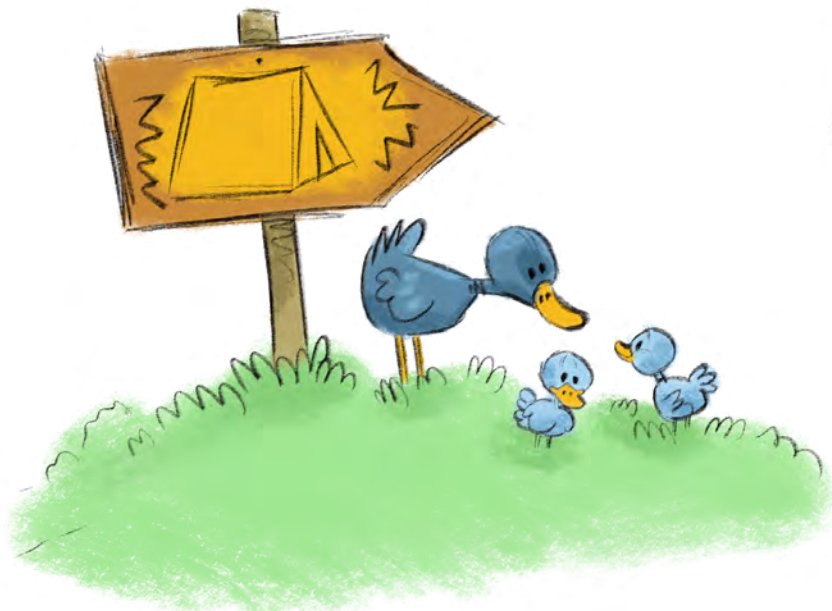
# Idja meahcis

Riđđu ráhkistii násttiid. Son lei álo niegadan das, ahte sáhtašii muhtun beaivve girdit mánnui dahje muhtun gáiddus galáksii.

-Mun háliidan leat astronávta! Son almmuhii hui mearrediđolaččat.

Onni-áddjá ja Saana dovddaiga uhca-Riđđu nu bures, ahte dihte sus leat návccat ollašuhttit dán niegu.

Go Riđđu devddii guhitta jagi, son oaččui skeaŋkan teleskohpa. Dat lei fiinnis, messega ivdnásaš bierggas, mainna sáhtii áibbas duođalaččat geahččat goittotge lagamus almmigáhppálagaid. Juohke eahket Riđđu gurppui teleskohpa ja nástekártta ruovttudálu ráhpaid ala, čáŋai filtta sisa ja álggii giiket násttiid mat sevve guhkin.



Ovtta eahket Riđđu lei fas giikemin dego dábálaččat. Saana logai girjji heangámáhtás ja Onni-áddjá gođii čebetliinni. Beana Beahcevárri lei ožžon njálgga dávtti eahketbihtán. Riđđu goittotge luittii teleskohpa ja orui smiehttamin juoidá.

-Mun in oainne buot násttiid, mat kártta mielde galggašedje dál oidnot. Áibbas dego almmis livččii lássaliidni mu ja daid gaskkas, dajai behtton Riđđu.





-Dat leage áibbas duohta, dan gohčodit čuoŋvanuoskin, dajai diehttevaš Saana heaŋgámáhtástis.

-Áš dohko, Riđđu bárggádii. -Mo dan oažžu eret?  
Mun háliidan oaidnit visot násttiid, son jotkkii.

-Váidalahtti lea, ahte čuoŋvanuoski lea measta juohke sajis, muhto luonddus gávdnojit vel báikkit, gos dat ii leat nu olu ja násttiid sáhttá oaidnit hui olu eanet, dajai Onni-áddjá.

-Mun háliidan beassat dakkáraš báikái! Riđđu dajai, njuikestii vulos giikenbáikkistis ja bálkestii filtta eret.



-Sáhttitgo mannat giiket olles idjii gosa nu hui guhkás meahccái, gos ii leat duot ilgat čuoŋvanuoski. Riđđu áŋgirušai.

-Juo, muhto vuos mii fertet ohcat heivvolaš báikki, ja odne mii oadđit gal vel ruovttus, Onni-áddjá čaimmai.

Čuoŋvovaš iđida, mii lei lávvardat, olles joavku čoahkkanii gievkkana beavddi gurrii dutkat kártta. Ovttas sii válljejedje idjareaissu čuoŋáhahkan čáppa álbmotmeahci, mii lei vuohkkasit vehá doaresbealde gávpoga hušas ja earenoamážit dan gáhttalámpáid čuoŋggas.

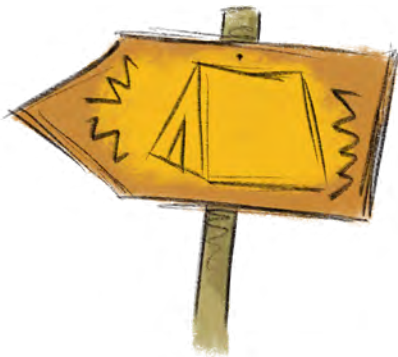
Go reasobáiki lei válljejuvwon, sii páhkkejedje rehpuid. Idjareaissu várás fertii páhkket viehka olu dávviriid, ja Riđđu rehpuui bođii lassedeaddun vel messetteleskohpa. Lihkus Beana Beahceváris lei mielde iežas uhca beanarehppo, de dan borramušaid ii dárbbášan gurput. Sii vudje álbmotmeahccái bussiin. Doppe sin vurde stuorra joavku šilttat.



Ledje vaikko man lágan uhca ja stuorát šilttat. Joavkkus fertii dál gávdnat dakkáraš šiltta, mii čájehii dan báikki, gos oažžu gohttet.

Máhtášitgo don čájehit mátkkošteaddjiide buot dáid šilttaid joavkkus rivttes mearkka?

Na, tealttá mearka diedusge muitalii, man guvlui sii galge vuolgit. Riđđu vulggii vuosttamuzžan čuovvut tealtášilttaid ja fiskes ivdnečuoggáid, mat čájehedje man guvlui sin máđija johtá.



Bálggis lei hirbmat fiinnis. Dat mohkahalai guossavuovddis, gavccui bávtti ala, njiemai fas niittu lágan leahkái, jođii gáiskkiid gaskkas ja doalvvui loahpas jávrráža gáddái. Onni-áddjá lei váldán mielde guovgán oránšša gákkestealttá, man sisa sii čáhke oadđit lahkalašgaid. Tealttá ceggen dárbbášii golmma olbmo ja ovttá beatnaga buot návccaid, muhto loahpas dat ceagganii čábbát.



-Dát tealttá lea dievva buorre nuorravuodamuittuid! Onni-áddjá mojjohalai ja čánjai tealttá sisa. Tealttás geaigájedje olggos dušše Onni guolgás juolggit, son dáiddii leat viehka olu oanehut nuorran.

Vuorddedettiin ija joavku borai ja lávllui reaisalávlagiid. Meahcis lávlo maiddáid idjalottit ja buot lei jáhkkemeahtun ráfálaš. Go sevnjodišgođii násttit álge ihtit. Albmái buollái ođđa šerres lámpá okta hávil, dassáigo fargga dat ledje mearihis olu.

Riđđu goaivvui su teleskohpa ja nástekárta. Son čuoččui measta vuoinjakeahtta ja imaštalaš dán almmi imašlaš dáiddabarggu.



-Muhtun beaivve munge vel girddán duohko gomuvuhtii, Riđđu dajai Onni-áddjái ja Saanai, geat čohkkáiga sámmála alde ja ovddošeigga nástealmmi su bálddas.

-Na sihkkarit dagatge, dajai Onni-áddjá ja njávkai uhca gándda bolffas vuovttaid. -Muhto vuos oaččot leat uhca gánda ja imaštallat násttiid dáppe minguin, son jotkkii ja sálastii Riđđu liekkadit.



# Gudnejahte luonddu

Ovttá álgogeasi beaivve Riđđu ja Saana mearrideigga vuolgit vuodjit čiekčanfielluin. Lei earenoamáš fiinna geassemánu iđit, ja juohke sadji šeałggui ruonán. Lei váttis oba govahallat, ahte easkka moadde mánotbaji dassái buot dán govččai muohtageardi.

Máná guoktá čievččaiga gilvuu mearragátti guvlui. Soai leigga váldán mielde giikkára, dasgo dál sáhtášii buresge oaidnit luonddus ealliid čivggaid.

-Goabbá lea ovdal mielli alde!  
huikkihii Riđđu ja čiekčagođii silba  
čiekčanfiellu no jođánit go masa  
su juolggit nákce.

Saana čuovvolii iežas rukses álddagasainis ja garra gilvuu maŋŋá guktot joavddaiga mielli ala sullii seammá áigge. Soai bisáneigga bosihit ja čaibmat. Ja dasto soai oinniiga, ahte gasku biilageainnu skuvdnjái mii nu. Dahje mat nu.





Máná guovttos njágaiga lagabui ja oinniiga, ahte das ledje vihtta čáhcelotti čivgga čoahkis. Oktonas čivggat ledje stáhkára lágážit garra asfáltta alde.

-Maid moai dahke? Saana savkalii Riđđui.

-Daid várra ferte doalvut eallidgárdái?  
Riđđu savkalii ruovttoluotta.

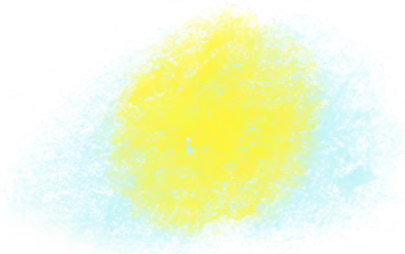


-Ringejetne Áddjái, Saana hutkkai ja ozai telefonna lupmas.

-Maaaaid? Telefon ii gullo! Onni-áddjá huikkii telefodnii.

-Bija gullanapparáhta ala!!! huikkii Saana ruovttoluotta.

Nuppe geažis gullui veháš áigge imašlaš skoahča ja skoarra.



-OŽŽOTGO DAN ALA? huikkii Saana.

-Manin don ráhkis mánna álo huikkat munnje, áddjá veháš dárihii.

Máná guokta mulggasteigga nuppiideaska geahčastagain "Manin dát lea álo dákkáraš?". Dasto Saana muitalii čáhcelottiid birra ja geainnus ja buot áššiin.

-Nanu. Dál livččii máná guokta buorre, ahte doai sirdibeahtti čivggaid eret geainnu alde. Vaikko sihkkelluotta ravdii sitnugieddái, áddjá rávvii.

-Mo moai dan dahke? Jearai Riđđu?





-Váldibeahhti čivggaid várrugasat ovtta hávil gihtii ja váruheahppi, ahte dat eai gahča ja ahte daid juolggit eai botnjas, vástidii áddjá.

-Okeii... dajai Saana. Naba dan manjá?

-Na čivggaid eadni lea jáhkkimis gos nu lahkosis, ja go dilli ráfo čivggaid birra, dat bohtá viežžat manisbohttiidis.

Mánát geahčaiga birra, muhto čivggaid eadni ii dihtton gosge, dušše uhca civki čivggat.

-Okei, moai dahke nu mo dadjet áddjá. Moai ringejetne dutnje dalánaga, go letne sirdán čivggaid. Saana govčchai telefonna ja cokkai dan jahkas lupmii.

Hui, hui várrugasat máná guoktá gurppuiga čivggaid ovtta ain hávil suinniid sisa sihkkelluotta ravdii. Doppe lottiin lei suddjes ja čoasus sadji, ja dat ráfojedje veháš dalánaga.

Dalán go máná guovttos leigga sirdán buot čivggaid dorvui, soai válddiiga čiekčanfielluidis ja čievččaiga veháš guhkkelabbui álbmotmeahci berjkii vuordit.





Áigi golai hui njozet. Diimmu manjá Saana lei juo áibbas dolkan vuordit ja son goaivvui fas telefonna lupmas.

-Mii ge ii dáhpáhuva, son savkalii telefodnii Onni-áddjái.

-Ferte vuordit gierdevaččat ráhkis mánná, áddjá logai ráfálaččat.

Ja justa dalle áibbas sudno beaŋkka bálddas álge suoinnit lihkadit. Miesttaga suojis doškkodii oidnosii čivggaid eadni. Vuos dat gevkkoalahai geainnu ala ja geahčadii de birrasis. Dasto dat álggii veháš jietnadit.

Čivggat civke ruovttoluotta, ja loddeeadni gevkkoalahai liegga asfáltta mielde sin lusa. Máná guovttos geahčaiga buot dán vuoiŋŋakeahttá.

-Loddeeadni bođii! Saana savkalii telefodnii.

-Maid mun..., álggahii áddjá, muhto Saana lei juo mihus gokčan telefonna.

Soai čuovuiga čáhceloddebearraša mannama áibbas jaska. Čáhcelottit vázze suinniid sisa, das guhkkelabbui meahccái ja ráfálaš meahccejávrráži, gos dat vuojadišgohte ja ohcagohte borramuša.

-Gal luondu lea imašlaš, Riđđu bosádii.

-Na nu lea, ja mii olbmot fertet fuolahit das bures, vai dat máid seailu dakkárin, suokkardalai Saana ja sihkui čalmmis, go dasa lei golgan uhca ilu ganjal.

Loddeeadni ja dan mánát jotke eallimis jávrráži, ja čakčat dat buohkat girde veháš máddelii dálvádit. Dál geassebeaivi goittotge vel joatkašuvai liekkasin, ja mánát dollejedje eará fearániidda čiekčanfielluinis.





# Ruskastálut



Leiba elleba oktii Koli álbmotmeahcis golbma čiega stálu. Koli lea oassi boares várrejoavkkus nuorttabeale Suomas, maŋimuš báhcán čohkain. Oktii dat lei alleappos go dálá Álppat, muhto dál leat šat báhcán moadde fiinna boares vári. Juvves eana lea aiddo muttát stáluid ássanbáikin.



Dát golbma stálu ledje hui čiega, muhto muhtumin vehá jurddaškehtes. Dain lei somás smávva hoallu Ryläys-nammasaš vári vuolde. Doppe stáluid sohka lei eallán jo jahkečuđiid áigge. Čoaltu, Šovkkan ja Náhpenuovvi leat oappážat. Buohkat leat stuorra ebmui stállofurstta Asbárgussellera ja furstaeamit Ruvssorusena mánát. Guhká ledje stálu juolggit duolmmadan Koli alla meahcgeguovlluin, ja duolmmadit ainge.



Muhto gal lei modeardna áigi dihtton maiddá stállobearrašis. Ain stálut čogge biepmu eanaš meahcis, muhto Náhpenuovvi lei sirdásan biebmoháhkamis 2000-lohkui.

Oktii dát unnimus gávnnai meahcis giehtatelevonna, man soames lei gahčahan. Juoga nu láchkai son lihkestuvai beassat nehttii ja vuosttažin son gávnnai lagamus smávvagávppi neahttagávpi. Ja njam njam, buot dat herskot.



-Dáinna sáhtát dingot biebmu njuolga du ruovttuhollui! Náhpenuovvi illuda ja spoahkuhii jalla láhkai šuhkoládstákkuid gávppašankorii.

Čoaltu ja Šovkkan čokkiiba guvttiin gieđain jonaid njálbmáseaskka eabage ádden seahkanit Náhpenuovvi oastinrohtašupmái.

-Farga stáluid hoalu lusa guokkardii bivastuvvan lagašgávpejas hirbmat gávpekássain.

-Lehpetba dii gánddat hutkan viehka ássansaji, gávpejas bosui ja gurppihii bovnna ala vuoiŋastit.

-Mii eat gal leat gánddat, muhto mo fal, Šovkkan láhttestii suvrrit.

-Joo, okei. Dat máksá golbmačuođi, gávpejas dajai gaskan sáđđama.

-Mus leage dás justa muttágit, illudii Náhpenuovvi ja devddii gurrejuvvon gávpekássa bihcabáhcahiiguin.

-Oaidnaleapmái, stálut háikkihedje. Ja ovdalgo gávpejas gearrgai dadjat maidige valuhittaáššiin, ledje stálut jo jávkkihan eret.



Stálut cogge herskuid rehpuid sisa ja mearridedje dollet lagaš niitui herskostallat ja návddašit čakčabeaivvis. Go stálut leat váibmil herskuide, sii eai máššan leat smáhkekeahttá herskuid jo váccedettiin.

lige gollan guhkkáge, go sii ollejedje leairabáikái. Stáluin lei hui somás olgoherskostallan, ja dan ala buot golmmas vellededje niittus.







Seammá áigge bálgá mielde leairabáikki guvlui bođiiga guokte smávva vánddardeaddji. Riđđu ja Saana leaigga bohtán Koli gillái áhku geahčai vahkkolohppii ja mearridan vuolgit smávva tuvrii. Muhto maid soai gávnaiga bálgáid alde: ruskkaid! Lánaid mielde njálggesbáhpáriid, plastihkkaseahkaid, limonádabohtaliid ja banánagaraid. Soai leaigga áigebotta čoaggán ruskkaid ja deavdán dain rehpuid ja lupmaid.

Dál soai olliiga leairabáikái ja gávnaiga doppe golbma duđavaš stálu oadđimin ruskalánaid gasku. –Lihkket! ligo din eadni leat dadjan, ahte ruskkaid galgá čoaggit eret ja doalvut ruskalihttái, eret luonddus! huikkádii Riđđu, guhte gal diđii mo ášši lea. Golbma stálu njuikejedje bajás giettis ja orro leamen hui dájis.

–Čuorbbes stálut! dajaiga máná guoktá oktii njálbmái. –Dál gal galgabehtet čoaggit buot ruskkaid eret dakkaviđe.

–Mii eat diehtán, bárggui Čoaltu jo olles fártta. Čoaltu lei dakkár hearckes stállu, guhte ii gierdan veháge huikima.

–Muhto manin galgá čoaggit? Dajai Náhpenuovvi, guhte čielgasit lea stáluin roahkkadeamos.

–Danin, ahte ruskkat eai jávkka luonddus, muhto leat doppe juobe jahkečuđiid, dajai Saana duodalaččat.  
–Ja danin, ahte muhtumat dain sáhttet leat mirkkolaččat ealliide ja šattuide vahátlaččat, jotkkii Riđđu.  
–Mii eat diehtán... snuđui Čoaltu ain. –Mii leat leamašan áibbas duihmmes stálut, dat jotkkii.  
–Na ii das mihkkige. Dál diehtibehtet, dajai Saana láđđásit.







-Mii čoaggit buot seammás eret, dajaiga Šovkkan ja Náhpenuovvi spahradeaddji jienain.  
-Ja moai veahkehit din, dajaiga máná guoktá oktii jitnii.

Ja nu golbma stálu ja olbmo máná guoktá čogge buot stáluide bálkon ruskkaid eret niittus ja meahcis. Ovttas ruskaseahkaid gurpo meahcis áhkkubáikki ruskalihttái, ja buohkat ledje duđavaččat.

-Lei somá deaivvadit! illudeigga máná guoktá.  
-Mii eat šat goassige duihmmoš luonddus, stálu lohpidedje.

Dasto stálu jávke veiggodan eahkedii. Máná guoktá čuoččuiga ráhpaid alde, go áhkku bođii sudno čuorvut.

-Maid doai leahppi buđaldan? Áhkku jearai.  
-Deaivvaime moadde stálu ja veahkeheimme sin ruskkaid čoaggimis.  
-Já nie, čaimmai áhkku.  
-Boahttihan sisa juhkat liegga kakáo ja muitaleahkki olles fearána.

Stálu vázze ráfálaččat ruovttuhoalu guvlui. Lei somás beaivi, ja buohkat golmmas ledje buriin mielain. Muhto dasto Náhpenuovvi iskkadii lupmaidis ja fuobmái, ahte telefon lea jávkan.

-Dáiden bálkestit dan ruskkaid fárus, stállu dajai váivvit.  
Muhto seammás gávnnahii: Muhto ii diekkár rusttegat dáidde leat stáluide eará gixsin. Dás buot golmmas ledje seammá oaivilis. Herskuin stálu eai dieđusge heaitte liikomis, muhto dat gávdnojit Suoma mehciin ja lunddolaččat.

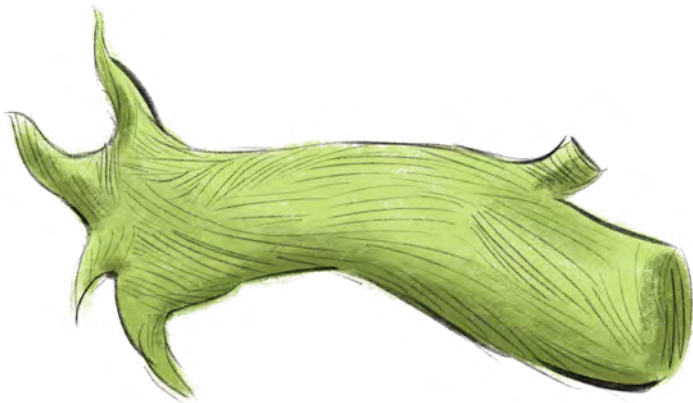




# Merkejuvvon máđidja lea dorvvoleamos

Muhtumin sáhtta geavvat nu, ahte vásihan vánddardeaddjige dahká meattáhusa ja sáhtta geavvat lihkohisvuolta. Ná geavai oktii Onni-áddjái, dakkár áibbas dábálaš dálvebeaivve, goas ii livččii sáhttan govahallat dáhpáhuvat mihkkige.

Onni-áddjá, Saana, Riđđu ja Beana Beahcevárri ledje vuolgán smávva dálvetuvrii ja sis ledje sabehat ja muhtagápmagat. Onni-áddjá lea measta eanet movtta go mánát giddedettiin sabehiid julggiide.



Dás bohtá mánát millii mánnávuolta! Dalle eai lean biillat eaige oppa geainnutge, čuoigga galgai johtit juohke sadjái! Vuoi daid áiggiid! son dajai jitnosit.  
-Vuot dat gullanrusttet bázi, Riđđu váidali ja giddii muhtagápmagiid julggiide.





Onni-áddjá lei vuosttamužžan gárvvis ja vulggii leavttuin merkejuvvon máđidja guvlui. Mánáin lea oalle hommá bissut ádjá maŋis, go dát čuoiggai meahcis áibbas iežas muittuid siste.

Saana logai kártta. Son lei geahččan jo gárvvisin máđija ja maddái báikki, gos sáhtii bisánit ja cahkkehit smávva dola. Dát leige jierbmadiid dahkkon, dego čuovvovaččas sáhttibehtet lohkat.

Onni-áddjá lei namalassii movtta ja belohakkii bealjeheapmin čuoigan eret máđijas. Son čuoiggai njuolga meahcceádjaga jienja ala. Máná guoktá fuobmáiga dan áibbas menddo maŋjit, ja vaikke soai fikkaiga huikit ja seavvit, áddjá ii gullan. Onni čierastii fiidnát njuolga rašes jienja ala.



Gullui ruožiheapmi, stužiheapmi ja giljádeapmi. Jikŋon ája ii lihkus lean nu čienal, muhto ádjá buvssat ja juolggit njuske čađa.

-Ná munnje álo mánnáge geavai! áddjá reškkii ja gavccui čázis gáddegeđggiide. Modji goittotge rievddai farga go galmmas dohppii njuoskan biktasiid čađa. Dál galggai hutkat juoidá johtilit. Máná guoktá mihtideigga kárttas mátkki sihke dolastallanbáikái ja ruoktot.

Dolastallanbáiki lei áibbas lahka smávva vuovddi duohken, nuba mearridedje dollet dohko.

Vaikko mátki lei oanehaš, áddjá bánít skillagohte oktii hui jođánit. Lihkus sii oidne jo oalle farga vuovddi duohken smávva jalgadasa ja doppe galbba dolastallanbáikái ja goavddi lusa.





Riđđu ja Saana viegaiga loahppamátkki. Goavddi luhtte gávdnui kássa, mii lei devdojuvvon goike soahkehálguiguin. Saana rokkai fáhcaiguin oassái muohhtagii čávdon dollasaji oidnosii, ja dan botta Riđđu gurppui muoraid dola várás. Áddjá skilai sin geahčadettiin ja muitái mo dalle mánnávuodas dahke álo dákkár diliin.



-Njuoska biktasat eret bánnahaš, daid galgá bálkestit eret! son huikkádii ja nuollagođii njuoska stevveliid eret juolggis. Dasto suohkut eret ja áddjá gárvisin dola lieggasa vuordit. Go lei heahtedilli, máná guoktá mearrideigga cahkkehit hávil mánga riššasákki.







Lihkus lei goalki ja goike muorat, nuba ii mannan guhkáge, go dolla gulul buollágođii. Vuos gulul ja dasto stuorrát ruožain. Máná guoktá illudeigga, Beana Beahcevárri cielai movttegit ja Onni-áddjá heittii cielkkisteamis. Son geigii juolgesuorpmaid áibbas dola gurrii ja šuohkihii čiekŋalit.



lige das vel visot, dál rogge rehpuin nisttiid. Stellejedje márfiid bassot, ja dasto dušše návddašit meahci jaskatvuodas. Onni-áddjá smuhččái duđavažžan, leiba son bajásgeassán guokte oalle jierbmás ja doaimmalaš unna vánddardeaddji. Máđijaid dovdamušas juobe áddjá jierbmábuid, son nihlaidii mielastis.



## **Riđđu ja Saana meahcis: Vánddardanetikeahhta-máidnasat**

”Bálggis lei movttiideaddji čáppa. Dat mohkahalai guossavuovddis, gavccui bávttiide, njiejai niitolágan leahká, buovččadii gáiskkiid gaskkas ja ollii loahpas láddo gáddái.”

Riđđu, Saana, Onni-áddjá ja Beana Beahcevárri liikojit luonddutuvrrain. Sii ávvudit luonddus Beana Beahcevári riegádanbeaivi, idjadit meahcis, oidnet čáppa liđiid ja deivet stáluid ja čáhceloddebeassádaga.

Vánddardanetikeahhta-máidnasiid ulbmilin lea movttiidahttit mánáid lundui ja seammás muitalit, mo lihkadit luonddu ja nuppiid vánddardeaddjiid gudnejahttimiin.

Geasuheaddji Vánddardanetikeahhta -máinnasgirjji dahkki Ninka Reittu dovdet Super-girjjiin, Pulla Vehnänen ja Messi ja Mysteeri -ráidduin ja govuheamis Prinsessa Pikkiriikki -girjjiide.

## **Vánddardanetikeahhta**

[lundui.fi/vanddardanetikeahhta](http://lundui.fi/vanddardanetikeahhta)